

2. GOLFBANAN

2.1 BANBESKRIVNING

Termerna inom golfidrotten kommer ursprungligen från engelska språket och de har haft en enastående förmåga att leva kvar oavsett i vilket land golf spelas. Detta har haft det goda med sig att golfspelare över hela världen använder en terminologi som alla förstår.

På sina håll har dock vissa termer kompletterats eller ibland ersatts av inhemska ord.

Här följer några förklaringar på vad de olika termerna betyder.

Golfhål

Ett golfhål utgörs av det område som finns mellan den plats där man börjar spelet till det hål som finns i marken på den green som tillhör golfhållet.

Det finns tre olika slags golfhål, korta, medellånga och långa. Ett korthål har en längd från ca 100 meter till ca 225 meter för herrar och ca 170 meter för damer.

På ett korthål skall man kunna nå greenen på ett slag och därefter med ytterligare två slag få bollen i hål. Ett kort hål är ett 3-par hål. Hålets par är tre. Ett medellångt hål är från ca 226 meter till ca 430 meter respektive från ca 205 meter till ca 370 meter.

På ett medellångt hål skall man kunna nå greenen på två slag och med ytterligare två slag få bollen i hål. Hålet är ett 4-par hål. Hålets par är fyra. Ett långt

hål är längre än 431 respektive 375 meter. Någon maxgräns finns inte bestämd men man bör inte bygga ett längre hål än 550 meter. Ett långt hål är ett 5-par hål. Hålets par är fem.

Ett dogleghål är ett golfhål som går i vinkel.

Ett golfhål består av utslagsplats, fairway, ruff, green och hinder.

Utslagsplats – kallas också tee

Utslagsplatsen består av ett speciellt uppbyggt område varifrån spelet på respektive hål börjar. Ytan skall vara plan och gräset skall klippas kort, 8–15 mm. Utslagsplatserna bör kunna automatbevattnas. Området för varje tee bör inte understiga 200 m².

På varje golfhål skall finnas en röd och en gul tee. Det kan dessutom finnas en blå och en vit tee. Gul tee, klubbtee för herrar, respektive damer, används vid allmänt spel och klubb tävlingar. Blå tee, backtee damer, och vit tee, backtee herrar, används vid elit tävlingar.

De olika färgbeteckningarna på tees har att göra med avståndet till green. Röd tee skall ligga 16–22 % närmare green än gul tee.

Utslagsplatsernas färg markeras vanligen med ett färgat föremål, en sten, en stolpe eller dylikt. Ovan angivna tees behöver inte utgöras av fyra skilda områden. De kan mycket väl, om terrängen tillåter, samsas på samma område, något

som ur banskötsel är att föredraga. Det är lämpligt att komplettera de gräsbevuxna utslagsplatserna med mattor tillverkade av kokos eller plast.

Fairway

Fairway är det klippta område som upp- tar större delen av ett golfhåls område.

I regel börjar fairway ett stycke fram- för tee och bildar därefter oftast ett sammanhängande område fram till green. Bredden på fairways skall varieras och ligga mellan 25 och 50 meter.

Klipphöjden på gräset är 12–25 mm.

Fairways bör kunna bevattnas.

Ruff

Ruff är det område som finns utanför de finklippta delarna av ett golfhål. Ruffen består dels av semiruff dels av ansad ruff. Semiruffen gränsar närmast till fairway och gräset klipps till en höjd av 40–50 mm. Den ansade ruffen klipps 2–4 gånger per säsong.

Green

Green är det speciellt uppbyggda område som avslutar ett golfhål. Greenernas stor- lek kan variera mycket beroende på ter- rängen och på vilken svårighetsgrad man vill ge hålet. Minsta greenyta bör dock uppgå till ca 300 m². Gräset på green skall kunna klippas lågt. Lägsta höjd bestäms av gräsarten/-arterna.

Krage

Kragen är det område utanför green som följer en greens kontur och har en bredd av ca 0,5–2 meter. Klipphöjden på en krage är 8–15 mm.

Foregreen

Foregreen är det område av varierande storlek, som finns framför green i inspelsriktningen. Klipphöjden på fore- green är densamma som på kragen.

Greenområde

Greenområde är det område som utgörs av green, krage, foregreen, bunkrar, vat- tenhinder och kullar i omedelbar anslut- ning till green.

Hinder

Hinder består av bunkrar och vattenhin- der. En bunker är en utgrävd fördjup- ning och där botten av fördjupningen är täckt med sand. Storleken på en bunker kan variera avsevärt, från en yta på några kvm, upp till flera tusen.

Vattenhinder består av bäckar, diken, sjöar eller dammar. Ofta är vattenhin- dren helt eller delvis konstgjorda. Även träd, kullar, raviner och dylikt utgör naturliga hinder.

Drivingrange

En drivingrange är ett övningsområde som kräver en yta av ca 100 x 250 meter. Området bör förses med utslagsmattor längs ena kortsidan. En del av utslags- mattorna bör vara taktäckta med en fri höjd av ca 3,5 meter. Av säkerhetskäl skall mattor placeras minst 3–3,5 m från varandra. Från utslagsmattorna skall man helst kunna se hela området.

En drivingrange bör ligga i nära anslutning till hållplats, parkeringsplats och servicebyggnad. Från en drivingrange skall man inte kunna slå bollar in på själ- va banan. Ett par övningsbunkrar bör finns i anslutning till en drivingrange.

Putting green

En putting green eller övningsgreen skall ha samma uppbyggnad och skötas på samma sätt som en green på banan. Put- ting green skall helst ligga i anslutning till servicebyggnaden och ha en yta på minst 600 m².

Hänvisning: För utformning av övningsområden hänvisas till SGF:s publikation "De vackraste idrottsplat- serna".

2:2 ANLÄGGNINGENS OMFATTNING

I en komplett anläggning ingår, förutom golfbana med torvodling, klubbhus, maskin- och personalutrymmen, uppslagsplats, parkering osv.

2:3 INTRODUKTION GOLFBANEARHITEKTUR

Oavsett resultatet bör en golfspelare alltid känna sig tillfredsställd efter avslutad rond.

Han har ju utövat det mest fascinerande spelet av alla, ute i naturen. Hans öga har fröjats åt ett stycke vacker natur, han har vandrat över välskötta gräsytor och han har brottats med spännande spelstrategiska problem, konstruerade av naturen eller golfbanearkitekten.

Golfbanearkitekturen skall uppfylla tre huvudkrav: tillgodose golfspelets strategi och taktik, ta hänsyn till banskötseln och framhäva naturens skönhet. De kan liknas vid de tre sidorna i en liksidig triangel, där varje sida representerar en komponent. För att en golfbana skall bli omtyckt och förtjäna omdömet "bra", måste triangeln vara ungefär liksidig.

Dagens golfbanearkitektur är huvudsakligen strategisk till sin karaktär i motsats till den tidigare bestraffande grundprincipen. Den senare bantypen bestraffar alla dåliga slag och minskar därigenom nöjet för samtliga utom professionella och spelare med låg handicap.

En strategiskt lagd bana är däremot intressant och utslagsgivande för både den duktige och för den mindre duktige. Strategin tvingar spelaren att tänka. Alternativa möjligheter erbjuds hela tiden och främst för dem som inte slår så långt och rakt.

Det finns en rad olika strategiska grundregler som golfbanearkitekten kan utnyttja och variera. Ett exempel är "sneddragningsprincipen" eller det "heroiska hålet", där hindren eller svårig-

heterna placeras diagonalt över spellinjen. Ett annat är "Redan" hålet (uppkallat efter ett berömt par 3-hål på North Berwick-banan i Skottland), som ger en annan slags valmöjlighet. Här står valet mellan att gå rakt mot flaggan över ett hinder eller sikta på en ogarderad del av greenen och ta nackdelen av en längre putt.

Ett golfhåls strategiska kvalitet bestäms i hög grad av greenens storlek, form och placering i förhållande till spelriktning, hinder, träd, kullar, sluttningar, svackor m. m. Genom att variera greenernas karaktär skapar man bland annat skiftande strategiska problem och tvingar hela tiden spelaren att tänka och välja mellan olika alternativ.

Detta syfte förstärks om greenerna erbjuder olika flaggplaceringar av skiftande svårighetsgrad.

En annan sådan grundregel är att dimensionera greenerna och "ingången" till dessa i förhållande till inspelets längd och övrig svårighetsgrad.

Små greener och trång passage till dessa då inspelet är kort. Långsträckt, större greener och bredare mellan de greengarderande terränghindren ju längre inspelet är.

Det arkitektoniska axiomat "formen måste följa funktionen" gäller sålunda i hög grad även på detta område. Spelarna vill helst ha ett perfekt gräsunderlag att spela på. Golfbanearkitekten kan i högsta grad påverka banpersonalens möjligheter att försöka lösa denna uppgift.

Golfbanorna tillhör människans vackraste skapelser i naturen. Den oklanderliga ansen och skötseln, liksom de täta, välklippta gräsytorerna är två väsentliga bidrag till skönhetsupplevelsen. Tillammans med ståtliga träd och blommande buskar i växlande ljus och skugga ger den en sådan effekt att inte ens den mest koncentrerade golfspelare kan låta bli att slås av den.

Hänvisning: Se vidare SGF:s skrift Golfbanedesign.

2:4 BANVÄRDERINGS- BESTÄMMELSER

Banvärdering ombesörjs av GDF. Nya banor värderas vart tredje år under de första åren efter banan öppnande. För äldre banor görs revision av banvärderingen vart tionde år. Golflubben är skyldig att hos GDF begära ny banvärdering om förändringar gjorts på banan som kan påverka mer än ett slag på värderingsresultatet. Beslutet kan överklagas till SGF.

Vid banvärderingen (Course Rating engelska uttrycket) erhålls ett värde CR som är lika med det antal slag en elitspelare förväntas gå runt banan på. Vidare erhålls en så kallad "Slope" med vars hjälp man kan räkna ut det antal slag som erhålls vid varje handicapvärde.

För erhållande av officiellt handicap, samt förändring av handicap erfordras att banan har en sammanlagd längd av 3 000 yards över 18 hål.

Klubbens bankommitté är den som vanligtvis ansvarar under styrelsen och handlägger frågor rörande banvärdering inom klubben. Klubben kan också ha slopansvarig som tillsammans med greenkeepern handhar dessa frågor. Aktuella och fullständiga bestämmelser rörande banvärdering finns i speciell litteratur från USA och har översatts till svenska.

2:5 MÄTNING AV GOLFBANAN

Varje hål skall mätas från mitten av tee till mitten av green. Mätningen ska ske i horisontalplanet och i arkitektens tänkta spellinje. På varje tee ska finnas fasta märkta mätpunkter. Banan ska vara optiskt mätt. Nivåskillnaden mellan tee och green skall inmätas och framgå av mätprotokollet.

Teemarkeringarna skall alltid placeras så att den totala längden jämfört med den vid normal teeplacering inte min-

skar/ökar med mer än 100 meter. Detta sker lämpligen genom att vissa kulor flyttas framåt, andra bakåt.

2:6 KVALITETSTÄNKANDE

Det finns inga ursäkter för dåliga golfbanor. Jämför man amerikansk golfbanearkitektur med brittisk eller europeisk men framför allt amerikansk golfbanekonstruktion med europeisk hittar man lätt en gemensam nämnare till bättre banor.

Många idéer som SGF:s banenhet försökt marknadsföra i Sverige är kraftigt förankrade på båda sidor av Atlanten. Med den kunskap vi i dag har om t.ex. greenkonstruktion och uppbyggnad så finns det ingen ursäkt för att det fortfarande byggs dåliga golfbanor.

Vad är då skillnaden mellan en dåligt byggd och en bra byggd golfbana och vad beror den på?

Nedan sammanfattas några synpunkter.

Erfarenhet visar att 9 av 10 nybyggda bra golfbanor;

- har ritats av en yrkeskunnig golfbanearkitekt
- har haft en yrkeskunnig konstruktör att sammanställa byggnadshandlingar och beskrivningar
- har haft en yrkeskunnig projektledare och entreprenör som byggt banan
- har haft en anställd yrkeskunnig greenkeeper, som följt golfbanebygget och som tagit hand om skötseln i samband med färdigställandet

Detta är fyra mycket viktiga länkar i en golfbanas utvecklingskedja, där den svagaste länken bestämmer banans kvalitet, såväl i fråga om utformning, utmaning, skönhet, grösytor som framtida

skötselkostnader. Att bygga en golfbana där samtliga fyra länkar är starka behöver inte kosta oöverstigligen belopp och definitivt lönar det sig i längden. Klubbar har surt fått erfara vad som händer om man inte följer dessa fyra länkar, där man redan efter något år fått dränera om banan eller byta ut hela toppskiktet i greenerna, eller bygga om samt flytta gräsutslag eller så om stora ytor flera gånger eller flytta greener alternativt hela hål på grund av säkerhetsrisker.

Det är ju varje golfspelares dröm att få rita sitt eget golfhål eller sin egen golfbana och tyvärr är oftast självkritiken obefintlig. Vid ny- eller ombyggnad är det angeläget att anlita en yrkeskunnig golfbanearkitekt.

Länk nummer två, konstruktion och greenernas uppbyggnad är minst lika viktig.

Dåligt uppbyggda greener medför;

- kraftig komprimering = hårda greener
- dålig genomsläpplighet av vatten = spelavbrott vid regn
- dålig genomsläpplighet = förlust av bevattningsvatten och gödselmedel på grund av utlakning
- ökade svampangrepp = senare vårstart
- mjuka blöta vårgreener = senare vårstart
Alla dessa negativa effekter har vi helt enkelt inte råd med på våra banor med ökad spelfrekvens och där greenfeeintäkterna har en allt större betydelse för klubbens ekonomi. Tumma inte på kvaliteten. Att projektledarens och entreprenörens fackkunskap är av största betydelse är det ingen som ifrågasätter. Man är dock medveten om att det tyvärr tummas lite för ofta på konstruktionerna från entreprenörhåll på bekostnad av kvaliteten.

Tredje länken är greenkeepern. Greenkeeperns betydelse i startskedet är mycket större än de flesta tror. Beklagligtvis har vi sett hur en given framgång förvandlats till en halvmedioker bana beroende på att sista länken "greenkeeper" ej varit anställd från början. Genom enorma arbets- och penninginsatser har banan så småningom blivit den framgång som tanken var från början. Man skall också ha klart för sig att skötseln av en nybyggd golfbana är viktig.

Hänvisning: SGF:s faktablad "Så bygger vi en golfbana" och "Greenuppbyggnad"

2:7 BANKONSULENT

SGF har anställda bankkonsulenter som kan erbjuda värdefull hjälp vid projektering, anläggning och skötsel av en golfbana.

2:8 LOKALA REGLER OCH MARKERINGAR

2:8:1 ALLMÄNT

Anledningen till att vi har lokala regler och markeringar är att samtliga spelare på banan skall ha så lika förutsättningar som möjligt för sitt spel och därmed få en sinsemellan rättvisande handicap. Mot denna bakgrund är det således viktigt att lokala regler är rätt utformade och att banmarkeringar står rätt och är lätt synliga.

2:8:2 LOKALA REGLER

Exempel på vad lokala regler skall omfatta finns angivna i "Regler för Golfspel" samt i "Spel- och tävlingshandboken" utgivna av SGF.

I den mån de lokala reglerna ej följer de godkända formuleringarna eller kräver särskilt godkännande skall de fastställas av berört GDF.

Härtill kan golfklubben fastställa tillfälliga lokala regler, exempelvis lägesförbättring (efter kraftigt regn, tidigt på våren etc.), som då endast skall gälla en kortare period.

2:9 BANUTRUSTNING

2:9:1 ALLMÄNT

Till en välordnad bana hör en omfattande utrustning av tillverkade föremål. En del av föremålen är föreskrivna i reglerna, en annan del kan ses som hjälpmedel för att hålla banan välvårdad och i ett regelenligt skick. Viss utrustning utgör en service åt spelarna.

Det är viktigt att banustrustningen sköts med samma omsorg som själva banan. En misskött utrustning ger ett dåligt intryck och kan i vissa fall missgynna spelare. Banustrustningen skall vara anpassad till natur och miljö. En noggrann översyn av banustrustningen hör till de rutinmässiga vinteruppgifterna.

2:9:2 BANUTRUSTNING ENLIGT REGLERNA

Teemarkeringar

Reglerna föreskriver fyra skilda utslagsplatser som markeras framifrån räknat med röda, blåa, gula och vita markeringar.

Blå och vita markeringar används vid elit- och mästerskapstävlingar och behöver oftast inte finnas utsatta annat än i sådana sammanhang.

Det finns en mängd olika typer av markeringar. En del klubbar väljer mer diskreta markeringar som naturligt smälter in i och är anpassade till natur och miljö.

Flaggor och hålkoppar

Flaggorna bör vara av tunt material så att de torkar snabbt. Normalt låter man de första nio hålen ha en flaggfärg och de sista nio hålen en annan färg. Låt gärna flaggorna vara numrerade. Det är betyd-

ligt bättre än att ha reklam på dem.

Hålkopparna skall vara vitmålade på insidan. Om inte banan har mycket bra vintergreener kan det vara lämpligt att förse vintergreenerna med större hålkoppar än de föreskrivna. Stora hålkoppar snabbar på spelet och gör puttningen lite mer meningsfull även om "greenytan" är dålig. Observera att med stora hålkoppar är spelet ej handicapgrundande.

Gränsmarkeringar

Följande markeringar gäller:

VIT – gräns för banan

Använd kraftiga markeringsstolpar och se till att de inte kan tas bort för hand. Man skall kunna se linjen från stolpe till stolpe. Banans gräns utgörs av den linje som löper mellan den del av stolparna som är närmast banan, stolparna står utanför banans gräns.

RÖD – gräns för sidovattenhinder

Markeringarna står i sidovattenhindret. Kontrollera med jämna mellanrum att markeringarna finns där de skall vara.

Markeringarna kan utföras med pinnar, plattor nedsänkta i marken eller med sprayfärg. Används plattor, se till att plattorna inte döljs av gräset. Plattorna bör vara runda med en diameter på högst 10 cm.

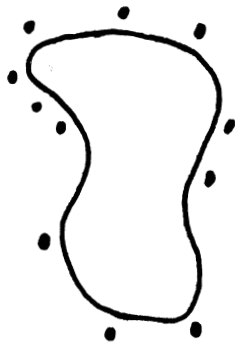
GUL – gräns för vattenhinder

Se RÖD ovan.

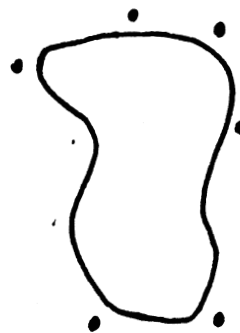
Röda och gula pinnar skall visserligen synas även på håll, men det är inte nödvändigt att bygga "staket" längs hindret och normalt räcker 20 centimeters pinnhöjd.

Det behöver inte vara vatten i ett vatten- eller sidovattenhinder. Det är markeringarna som visar vilken typ av hinder det är och var gränsen går. Observera att vattenhinder är varje hav, sjö, damm, å, bäck, dike, öppet dräneringsdike, andra

INTE SÅ

UTAN SÅ

öppna vattendrag eller motsvarande – vare sig det finns vatten däri eller ej.

BLÅ – gräns för mark under arbete, MUA

Blå pinne skall innebära att området så snart som möjligt skall iordningställas.

I samband med större tävlingar bör skadade områden på fairway och speciellt i anslutning till greenerna markeras med vit sprayfärg. Denna åtgärd skall ske i samarbete med tävlingskommittén. Färgen får ej skada gräset och skall minimeras.

BLÅVIT – gräns för MUA, men med obligatorisk droppning

Blåvit markering används i första hand vid nysådda områden. Lägg en bollhäv (motsvarande) vid området för att om möjligt undvika att spelare går i området. Inhägna gärna området.

2:9:3 BANUTRUSTNING ÖVRIGT

Nedan följer exempel på banustrustning som bl.a. är till för att hålla banan välvårdad och i regelenligt skick.

Utslagsmattor

Mattramar kan vara gallerplåt, brädor, gödselpallar samt i gräset inlagda gummimattor.

Material: kokos, gummimatta, konstgräs o.s.v. Kokosmattan fordrar tätare

byten än vad gäller nylcomattan, vilken ställer sig något dyrare i inköp. Till stamatta rekommenderas en gummimatta. Det är viktigt att mattorna ligger på ett bra underlag. Ovanstående mattor är mest vanligt förekommande. Speciella utslagsmattor s.k. tee-platta förekommer i flera material. Tänk på vänsterspelare.

Ett effektivt sätt att bevara utslagsmattornas livslängd är att gångvägarna till tees beläggs med sand, grus, stenkross eller liknande.

Bunkerkrattor

Det skall finnas minst en kratta i varje bunker och krattan skall placeras med skaftet i hälets längdriktning. Är bunkern mycket lång eller bred, låt gärna ett par, tre krattor finnas där. Undvik ställningar för krattorna. Det bara försvårar skötseln av bunkerområdet, dessutom ser det tråkigt ut med krattor stående vid varje bunker.

Om klubben vill att krattorna skall ligga utanför bunkern måste detta framgå av de lokala bestämmelserna, påpeka detta genom anvisningarna vid första tee och i samband med att nybörjare avlägger prov för "Grönt Kort".

I den senare utbildningen bör också ingå hur man krattar en bunker. De flesta spelare drar krattan efter sig då de lämnar bunkern. Följden blir att en

mängd sand samlas vid lägsta bunker-kanten och ute på fairway. Så skall självfallet inte ske. Krattningen skall ske mot mitten av bunkern.

Kedjor

På nästan varje hål finns områden som blir särskilt slitna. Framförallt gäller det tee- och greenområdena. Det är lämpligt att styra trafiken mot och på bestämda gångar och stigar. Det kan t.ex. gälla gången upp mot tee. För att undvika att få en stig i den omvända spelriktningen rakt på tee kan man med en kedja styra trafiken så att spelarna går upp på tee från sidan och området framför tee kan hållas i ett spelbart, välskött skick.

Samma sak kan gälla en smal passage mellan två greenbunkrar som lätt blir en lerig gång om den inte skyddas.

Det finns i marknaden bra plastkedjor och för ändamålet tillverkade stolpar med fästansordning. Vill man vara elegant kan man också använda grövre trästolpar och tjocka rep.

Använd dock inte kedjor i onödan, de måste alltid flyttas i samband med klippning och har man en gång satt ut kedjor måste de stå kvar. Tro inte att man kan ha dem några veckor för att därefter ta bort dem och tro att spelarna skall gå samma väg som då kedjorna fanns. Så fungerar det tyvärr inte.

Papperskorgar

Enligt lag är det förbjudet att skräpa ner i naturen. Vi skall också sträva efter att hålla våra golfbanor så rena som möjligt från skräp.

En papperskorg vid varje tee är ett sätt att underlätta arbetet med att hålla snyggt på banorna. Placera papperskorgarna så att de passerar även av spelare som spelar från röd tee. Korgarna skall ha lock för att förhindra kråkfåglar att ge sig på innehållet.

Skaffa stora papperskorgar, det reducerar antalet tömningar. Under en vecko-

helg är det kanske 400 spelare på banan. Så gott som alla kastar skräp någon gång under en rond.

Det finns skäl ett ha dubbla papperskorgar vid första och tionde tee.

Avståndsmarkeringar vid tees

Vid varje tee skall det finnas en markering som exakt anger hur långt hålet är. Det angivna avståndet gäller från markeringen till mitten av green och mätningen är gjord längs en linje i mitten av fairway. Avståndet anges i meter och är avrundat till närmaste hela tal. Se SGF:s handbok "Spel- och Tävlingshandboken".

Avståndsmarkeringen utgörs i regel av en fast förankrad platta eller måteripinne, placerad på mätpunkten. Placera pinnen i höjd med "tees normala placering" och sätt den så att den inte förhindrar klippning av tee. Det bör finnas en markering vid vardera röd och gul tee.

Bolltvätt

En bolltvättare vid varje tee hör till en välutrustad bana. Tänk på att det behövs en bolltvättare även vid röd tee om man inte passerar gul tee på väg från green till nästa tee. Placera bolltvättaren så att den inte hindrar klippning och skötsel av tee. Förankra stolpen, som håller tvättaren, stadigt. Bäst är att gjuta fast den.

Bänkar

Det är rimligt att placera ut ett antal bänkar vid gul och röd tee. Tyvärr uppstår väntan vid tees ganska ofta. Bänkar är dessutom bra reklamplatser.

Placera ej bänkar i omedelbar anslutning till tee. Om möjligt ca 10 meter därifrån. På så sätt störs inte den spelare som skall slå, av dem som väntar på bänken

Någonstans mellan 18:e green och klubbhuset är det lämpligt att placera ett bord och ett par bänkar. Där skall score- och handicapkort kunna fyllas i vid större tävlingar och vara platsen för inlämning och kontroll av scorekort.

150-markeringar

Det finns inget krav på att ha 150-metersmarkeringar på banan, men det har nästan blivit regel att ha det. Tack vare 150-metersmarkeringar påskyndas spelet, framför allt för gäster. Man kan i stället för pinne plantera en buske eller ett träd. Det senare är ur estetisk synvinkel att föredra. Angiv på scorekortet och vid första tee hur 150-metersmarkeringen är utformad. 150-metersavståndet mäts i en rät linje från mitten av green till mitten av fairway till höjd med markeringen.

Vind & regnskydd

På utsatta ställen kan det vara lämpligt att ordna med ett vindskydd. Ett vindskydd kan bestå av en träridå eller av ett tillverkat skydd. I det senare fallet låter man skyddet bestå av tre väggar och öppningen mot den normala läsidan. Längs varje vägg fästes en sittbänk.

För att inte skyddet skall bli för dominerande kan man hålla takhöjden på ca 1,6 meter.

Byggda vindskydd är främst avsedda för kustbanor eller på inlandsbanor med mycket begränsad trädvegetation.

Toalett

Om inte vägen mellan nionde green och tionde tee passerar klubbhuset bör det finnas tillgång till toalett ute på banan. Helst bör toaletten vara inkopplad på kommunala vatten- och avloppsnätet. Lämpligt är att den placeras i anslutning till åttonde – tionde hålen.

Startkur

Startkuren skall ligga i anslutning till första tee och användas t.ex. i tävlings-sammanhang eller då banan är särskilt hårt belastad och det krävs någon som övervakar startordningen och kan ge aktuell information.

Startkuren behöver inte vara stor, det räcker med en s.k. friggebod med ingång från en gavel och med skjutluckor på den andra gaveln. Låt taket sticka ut någon meter över väggen. Det är en fördel vid regnig väderlek.

Informationstavlor

Informationstavlorna skall vara av hög kvalitet både vad gäller material och utförande. Det ger ett mycket dåligt intryck om tavlorna och meddelanden på dem är slarvigt gjorda. Ofta smittar slarvet av sig på spelarna.

Infarten till banan

Väl synliga, gärna på ömse sidor av vägen, med uppgifter om klubbens namn och information om banan. Plus ett vänligt "VÄLKOMMEN".

På baksidan kan det vara lämpligt att önska "Välkommen åter".

Orienteringstavla

I anslutning till parkeringsplatsen är det lämpligt att ha en stor orienteringstavla som anger bl.a. parkeringsplats, klubbhus, reception (greenfee), shop, omklädningsrum, drivingrange, första tee.

Information vid första tee

Informationstavlan vid första tee skall innehålla uppgifter om lokala och tillfälliga lokala regler, starttider, veckans ban-skötsel mm.

Tavlan bör vara glasad och försedd med läs. Den bör placeras vid första tee, dock ej så nära att de som läser informationen stör spelare på tee. Vidare skall skylt med information om banvårdning finnas anslagen vid första tee.

Teeskyltar

Vid varje tee (röd och gul) skall finnas en teeskyt som innehåller uppgift om hålets nummer och längderna från de olika utslagsplatserna samt par och hcp för hålet.

Det är trevligt och informativt om skylten dessutom visar hålets sträckning.

Placera teeskytlarna så att de ej hindrar klippning på och i anslutning till tee. Därtill skall skylten stå på sådant ställe att man passerar den innan man kommer till tee.

"Nästa tee"-skylt

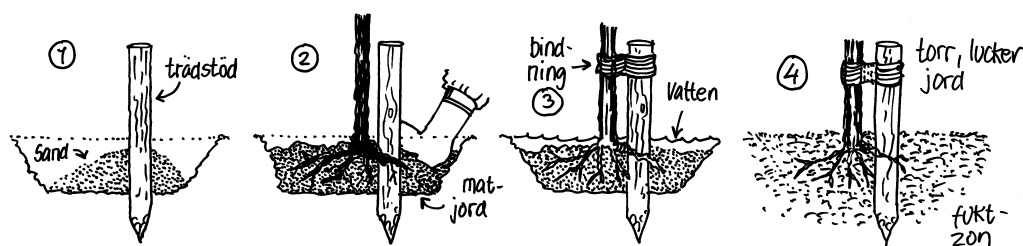
På en bra utformad bana skall det inte vara någon tvivel om var nästa tee ligger. Men ibland kan det vara befogat med den typen av anvisning. Placera dessa skyltar så att de vid normalt spel ej kan påverka inspel mot green.

Tillfälliga skador

I syfte att styra golfspelaren från hårt slitna områden målas en vit gräns runt det slitna området. Invanda gångvägar kan ändras med hjälp av låga staket eller kedjor (se ovan).

Nyplanterade träd

I syfte att skydda nyplanterade träd stadgas träden med hjälp av i marken kraftigt nedslagna stödkäppar.

2:10 GOLFVETT

SGF:s rekommendationer/bestämmelser vad avser golfvett finns samlat i publikationen "GOLFVETT".

Vad gäller samordningen mellan golfspelare och banpersonal gäller att man visar en ömsesidig hänsyn. Brukligt är att den som först kommer till en green (spelare för puttning eller banpersonal för klippning/hålflyttning exempelvis) fullföljer sin aktivitet medan den andra parten får vänta. Vidare måste en golfspelare förvissa sig om att banpersonal som finns i spellinjen eller dess närhet är medveten om att golfboll kommer innan spelaren får slå slaget.

Uppenbara brott mot rekommendationerna/bestämmelserna i "GOLFVETT" skall rapporteras till klubbstyrelsen.

2:11 SÄKERHET PÅ BANAN

Ansvar för säkerheten på golfbanan, vad avser spelare och personal, kan sägas fördelas på följande;

- det är klubbens ansvar att
 - utbilda/informera sina medlemmar om säkerhetsfrågor på golfbanan (golfvett).
 - i förekommande fall bygga bort säkerhetsproblem på banan
- det är arbetsgivarens (klubbens) skyldighet att:

- ansvara för att anställda i arbetsledande funktioner har tillräcklig utbildning för fullgörande av sina åtaganden
- tillhandahålla nödvändig skyddsutrustning för anställd personal
- från personalens synpunkt är det arbetsledarens skyldighet att informera anställda om risker och konfliktsituationer som kan uppstå på banan.

Hänvisning: Introduktion för nyanställda under kapitel 12 och 18. Hallands Golf förbund har tagit fram regler för hur man skall hantera incidenter på golfbanan. Under kapitel 18 finns hallandsreglerna. Se SGF:s skrifter "Golfvett" och "Introduktion för banpersonal"

2.12 KLIMATISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

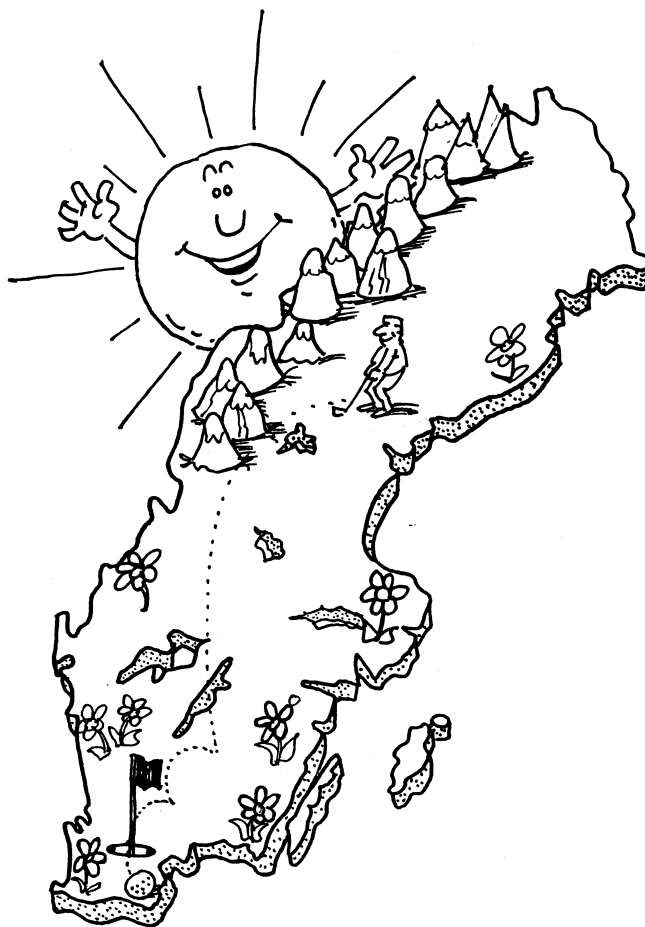
Vårdagjämningen

Vårdagjämningen inträffar 21 mars och då är dag och natt lika långa, 12 timmar vardera.

SVENSK NORMAL VÅR

En svensk normal vår inträffar;

Lund	3 mars – 15 maj
Göteborg	5 mars – 13 maj
Öland	13 mars – 26 maj
Linköping	21 mars – 18 maj
Stockholm	27 mars – 24 maj
Östersund	10 april – 6 juni
Haparanda	25 april – 8 juni
Riksgränsen	15 maj – 12 juni

NÄR BÖRJAR ÅRSTIDERNA

Ort	Vinter	Vår	Sommar	Höst
Ystad	3.2	4.3	21.5	11.1
Lund	23.12	5.3	16.5	4.1
Visby	30.12	16.3	28.5	2.1
Jönköping	6.12	21.3	28.5	25.9
Göteborg	26.12	5.3	14.5	4.1
Stockholm	27.11	27.3	25.5	25.9
Falun	11.11	2.4	23.5	16.9
Härnösand	10.11	7.4	4.6	14.9
Östersund	2.11	10.4	5.6	5.9

Med vinter menas den tid, då dygnets medeltemperatur understiger 0° C. Sommar är den tid, då medeltemperaturen överstiger +10° C. Vår och höst är tiderna däremellan.

ÅRSTIDERNAS LÄNGD I DAGAR

Ort	Vinter	Vår	Sommar	Höst
Ystad	30	77	143	115
Lund	71	73	141	80
Visby	76	73	127	89
Jönköping	105	68	120	72
Göteborg	69	69	144	83
Stockholm	120	58	124	63
Falun	141	51	116	56
Härnösand	148	58	102	57
Östersund	160	56	91	58

SNÖ OCH IS

Ort	Snötäcket ligger antal dagar	Isen lägger sig omkring den	Islossning omkring den
Lund	50	1.12	20.3
Stockholm	100	20.11	15.4
Östersund	180	1.11	15.5

NÄR ÄR DET VARMAST, KALLAST, REGNIGAST, OCH TORRAST

Ort	Varmaste månaden	Kallaste månaden	Regnigaste månaden	Torraste månaden
Lund	juli	febr	aug	mars
Stockholm	juli	febr	aug	mars
Östersund	juli	jan	aug	febr

Indelning i perioder med hänsyn till vegetationsperioder

Sverige indelas i fem områden beroende av vegetationsperiodernas (när klippning är nödvändigt) längd. Vegetationsperioden är den tid då dygnsmedeltemperaturen överstiger +3° C. Växtperiodens längd inom de indelade områdena varierar med ibland flera veckor.

Vegetationsperiodens början

Skåne: månadsskiftet mars – april

Mälardalen: under april månad. Tidigare i de västra delarna än i de östra.

Storsjöområdet: under mitten av maj.

Västerbottens kustland: Något gynnsammare i Storsjöbygden. På hösten sjunker temperaturen hastigare i Norrland än i södra Sverige.

Golfsäsongens längd – antal speldagar

Golfsäsongens längd varierar ganska mycket mellan olika delar av landet. Närhet till hav och större sjöar förlänger spelperioden under hösten medan det tar längre tid för växtligheten att komma igång på våren. På en inlandsbana är förutsättningarna de omvända.

Öppethållande kan variera från olika år på grund av vädervariationerna under spelsäsongen

Golfsäsongen varar ofta längre men spelet sker på provisoriska greener med lägre kvalitet i jämförelse med ordinarie greener.

Spelveckor	Speldagar
 16	110-140
 20	140-170
 24	170-200
 31	200-250
 35	>250

